

ZAGROŻENIA ORAZ REKOMENDACJE I WNIOSKI

ID 252

Katowice rondo – 10b

Tabela zagrożeń dla krajobrazu priorytetowego

Kodowanie i opisy zagrożeń oraz skala ich oceny zgodnie z wymogami Załącznika 6 do rozporządzenia ws. sporządzania audytów krajobrazowych (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 537)

Przedmiot zagrożenia	Kod zagrożenia i rodzaj (charakter) działań i zjawisk stwarzających zagrożenia	Źródło zagrożeń	Zagrożenie wewnętrzne (W) lub zewnętrzne (Z)	Skala zagrożenia (pkt.)
A. Zagrożenia dziedzictwa przyrodniczego A.3. Struktura ekologiczna krajobrazu	A.3.5. Zmniejszenie się różnorodności przyrodniczej	I. Gospodarka przestrzenna II. Branżowe	W	11
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.1. Osadnictwo	B.1.1. Zaburzanie struktury miejskich i wiejskich zabytkowych układów przestrzennych przez nowe inwestycje	I. Gospodarka przestrzenna I.5.1. Brak planowania krajobrazu	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.1. Brak należytej ochrony i konserwacji zabytkowych obiektów i zespołów architektonicznych	V. Ekonomiczne V.1. Niedostateczne środki finansowe	W	12
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.2. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno- - krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu	V. Ekonomiczne V.2. Presje ekonomiczne	W	8
B. Zagrożenia dziedzictwa kulturowego B.2. Architektura	B.2.2. Wprowadzanie do harmonijnych zespołów architektoniczno- - krajobrazowych materiałów i obiektów degradujących wyraz stylistyczny i funkcjonalność całego zespołu	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8

C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.2. Niszczenie cennych wartości historycznych, fizjonomicznych, przyrodniczych i architektonicznych przypadkową i nieestetyczną zabudową i infrastrukturą	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	Z	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.1. Kompozycja i ład przestrzenny	C.1.4. Chaos przestrzenny i wizualny wywołany przez reklamy, szczególnie w przestrzeniach publicznych i wzdłuż pasa dróg	I. Gospodarka przestrzenna I.5.1. Brak planowania krajobrazu	W	5
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.2. Walory estetyczne	C.2.1. Brak dbałości o estetyczne wkomponowanie tras i węzłów komunikacyjnych w otaczający krajobraz	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	Z	8
C. Zagrożenia fizjonomii krajobrazu C.2. Walory estetyczne	C.2.2. Przypadkowa i niewłaściwa stylizacja i kolorystyka wielokondygnacyjnych osiedli blokowych podczas działań termomodernizacyjnych	VI. Społeczno-kulturowe VI.4. Niska kultura estetyczna i świadomość krajobrazowa	W	8
D. Zagrożenia walorów akustycznych, zapachowych i sanitarnych D.1. Walory akustyczne	D.1.1. Hałas komunikacyjny i przemysłowy	I.2 Transport I.2.3. Ruch komunikacyjny	W,Z	12

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie ochrony i kształtowania ekosystemów, ich zespołów oraz struktury ekologicznej krajobrazu

1. Zachowanie i pielęgnacja komponowanych układów zieleni, ze szczególnym uwzględnieniem zadrzewień oraz drzew starych, oraz uwzględnienie w kształtowaniu terenów zieleni funkcji ekologicznych związanych z ochroną bioróżnorodności.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie osadnictwa, architektury, kompozycji, ładu przestrzennego oraz walorów estetycznych

2. Uwzględnienie w nowo sporządzanych aktach planowania przestrzennego, dokumentach strategicznych i programowych oraz w decyzjach administracyjnych potrzeby ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i fizjonomicznych, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu.
3. Przeciwdziałanie miejskiej wyspie ciepła i zwiększanie powierzchni chłonnych.
4. Ochrona w procesach planowania i zagospodarowania przestrzennego elementów stylu krajobrazu, w szczególności występowania charakterystycznych nowoczesnych budynków o funkcjach wielkomiejskich (ikon architektonicznych – np. Spodek) tworzących charakterystyczną panoramę wielkomiejską oraz zapewnienie ekspozycji ważnych przestrzeni publicznych z zewnątrz.
5. Ochrona i konserwacja zabytków obiektów poprzemysłowych w Strefie Kultury oraz dóbr kultury współczesnej (Hala Widowiskowo-Sportowa „Spodek”, „Ślizgowiec”, „Haperowiec”, Pomnik Powstańców Śląskich, Superjednostka, Trzonoliniowce Stalexportu) tworzących charakterystyczną panoramę wielkomiejską krajobrazu priorytetowego.

6. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu uwzględnienie ochrony i wykorzystania potencjału przyrodniczego rzeki Rawy.
7. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej uwzględnienie ochrony i eksponowania strategicznej roli krajobrazu priorytetowego w wymiarze regionalnym ze względów tożsamościowych poprzez przedstawienie przeobrażenia tej krajobrazu priorytetowego od ciężkiego przemysłu, kopalń i huty, do nowoczesnych centrów handlowych oraz ważnych ośrodków kultury, a także zachowanie i wyeksponowanie kulturowych, tożsamościowych i fizjonomicznych walorów krajobrazu priorytetowego.
8. W ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie dotyczących zasad kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji uwzględnienie dalszej rehabilitacji terenów przemysłowych.
9. Opracowanie szczegółowych koncepcji nowych inwestycji kubaturowych i ich wizualizacji dla rozwijania i wzbogacenia kompozycji przestrzennej krajobrazu priorytetowego.
10. Wyznaczenie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i w uchwałach o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących nowych osi kompozycji urbanistycznych lub osi widokowych, nowych otwarc widokowych, nowych dominant, a także przedpola i tła ekspozycji istniejących i projektowanych dominant oraz linii zabudowy dla kondygnacji podziemnych celem umożliwienia zagospodarowania terenów zieleni urządzonej.
11. Przestrzenne zintegrowanie i wyeksponowanie głównych elementów kompozycyjnych budujących strukturę przestrzenną miasta, takich jak: układy urbanistyczne, wnętrza urbanistyczne, osie kompozycji urbanistycznych, osie widokowe, dominanty lokalne, dominanty wysokościowe.
12. Doprowadzenie do bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej Strefy Kultury z każdej części metropolii, w tym szczególnie środkami transportu zbiorowego.
13. Zapewnienie dostępności dla realizacji funkcji rekreacyjnych i kulturotwórczych zwłaszcza dla ruchu pieszego w ciągu ulicy Chorzowskiej i Alei Walentego Roździeńskiego.
14. Zapewnienie łatwej dostępności do każdej części krajobrazu priorytetowego ze wszystkich kierunków, zapewnienie możliwości łatwego poruszania się po jego obszarze komunikacją zbiorową, pieszo i rowerem – stanowi to wsparcie osób, które poruszają się po centrum bez użycia samochodu, oraz zwiększa dostępność i tym samym ekonomiczną opłacalność działania lokali usługowych, wytworzenie gęstego systemu pasaży i przejść pozwalających na poruszanie się we wszystkich kierunkach najkrótszymi trasami.
15. Ukształtowanie wysokiej jakości systemu przestrzeni publicznych w ramach krajobrazu priorytetowego oraz powiązanie ich ciągami pieszymi z istniejącymi przestrzeniami publicznymi krajobrazu priorytetowego i Śródmieścia Katowic, a także z terenami zieleni w otoczeniu.
16. Utrzymanie lub lokalizowanie funkcji usługowych rangi metropolitalnej i ogólnomiejskiej, w szczególności usług powszechnych z zakresu administracji rządowej lub samorządowej, kultury oraz nauki.
17. Kształtowanie struktury urbanistycznej o charakterze wielofunkcyjnym, z uwzględnieniem udziału funkcji usługowych i mieszkaniowych, przy poprawie warunków zamieszkiwania, m.in. poprzez zwiększenie dostępności pieszej obszaru zintegrowanej z transportem publicznym.
18. Zachowanie i rozbudowa oferty przestrzeni biurowych dla obsługi przedsiębiorstw, m.in. poprzez tworzenie systemu powiązań dzięki ciągłości przestrzeni publicznych i dostępności transportu publicznego.
19. Zagospodarowanie terenu w sposób zapewniający integrację środków transportu dalekobieżnego i aglomeracyjnego z miejskim transportem zbiorowym, z możliwością komfortowej przesiadki.
20. Zwiększanie udziału drzew, zazielenianie przestrzeni publicznych, w tym placów i skwerów, uzupełnianie zieleni osiedlowej, stosowanie rozwiązań opartych na przyrodzie.
21. Dostosowanie stylistyki elementów zagospodarowania, w tym kompozycji zieleni do charakteru obszaru.

22. Na terenach różnorodnej zabudowy współczesnej z możliwością uzupełnień realizacja zabudowy w sposób porządkujący stan istniejący i zmierzający do wykształcenia czytelnych układów urbanistycznych powiązanych z otoczeniem.
23. Zachowanie punktów, osi widokowych oraz powiązanych z nimi cennych fizjonomicznie elementów ekspozycji biernej, w tym opisanych w charakterystyce krajobrazu i wskazanych na załączniku kartograficznym.
24. Zachowanie ciągów widokowych, punktów widokowych oraz przedpoli ekspozycji m.in. poprzez nieumieszczanie reklam wielokoformatowych (billbordów).
25. Wykluczenie możliwości lokalizacji obiektów tymczasowych na terenach dostępnych publicznie w obrębie krajobrazu priorytetowego.
26. Porządkowanie organizacji ruchu i parkowania pojazdów w ramach poszczególnych placów i ulic poprzez wprowadzanie czytelnego podziału na przestrzenie przeznaczone dla ruchu pieszego i rowerowego albo przestrzenie przeznaczone dla ruchu i do parkowania pojazdów mechanicznych, za pomocą rozwiązań przestrzennych i technicznych.
27. Ochrona i propagowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego poprzez ofertę kulturalną obiektów po dawnej kopalni Katowice (tzw. Strefa Kultury, w tym obiekty Muzeum Śląskiego - z charakterystycznymi odrestaurowanymi budynkami dawnej maszynowni, magazynu odzieży, stolarni, łaźni głównej, wieży wyciągowej Szybu Warszawa byłej KWK Katowice oraz współczesnymi obiektami tzw. szklanych kostek), Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia, Międzynarodowej Centrum Kultury, Hali widowiskowej Spodek, a także wykorzystania do celów handlowych terenów i obiektów byłej KWK Kleofas (dawn. Gottwald) (obecnie centrum handlowe Silesia City Center) oraz byłej Huty Baildon zaadaptowane na cele usługowe i kulturalne.

Rekomendacje i wnioski przeciwdziałające zagrożeniom w zakresie warunków akustycznych, sanitarnych, zapachowych i innych

28. Przeciwdziałanie hałasowi komunikacyjnemu, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań organizacyjnych i konieczności zachowania walorów kulturowo-historycznych i estetyczno-widokowych cennego układu urbanistycznego miasta.